

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 18**

mun. Chișinău

18.02.2025

Inspectoare de integritate superioară a Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI), Daniela BALMUȘ, examinând materialele dosarului de control inițiat în privința dlui Gheorghe Balan, IDNP – XXXXX, judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Legea nr. 132/2016*), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La data de 20.11.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 04-17/1605 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către *dl Gheorghe Balan, judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău*.

În conținutul sesizării se reține că „...pe parcursul anului 2022, *dl Gheorghe BALAN a dobândit un bun imobil (bun viitor) din XXXXX, în baza contractului de vânzare-cumpărare valoarea căruia constituie 37.002 euro.*”

La Capitolul VII „Datorii” dl Gheorghe BALAN a indicat un împrumut în mărime de 40.000 euro, contractat în 2022, scadent în anul 2025, fără dobândă...”

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016*, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizării depuse, efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

În conformitate cu datele generate de către sistemul informațional *e-Integritate*, se constată că *dl Gheorghe Balan, judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău*, în corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din *Legea 133/2016*, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, luând act de aspectele semnalate în sesizare, s-a conturat o aparență de încălcare a regimului juridic al averii și intereselor personale, la data de 19.12.2023, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (1) din *Legea nr. 132/2016*,

conform procesului-verbal nr. 175/18, în privința dlui Gheorghe Balan, a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Astfel, prin scrisoarea nr. 04-18/10568 din 19.12.2023, dl Gheorghe Balan a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016.

Scrisoarea de informare fiind recepționată la data de 20.12.2023 prin intermediul poștei electronice, dovada fiind anexată la materialele dosarului administrativ.

Potrivit art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate în procesul de control al averii și intereselor personale, verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe perioada exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

Este de menționat că prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1324 din 19.11.2019 a fost abrogat Decretul nr. 1065-VII din 03.01.2019 privind eliberarea dlui Gheorghe Balan din funcția de judecător la Judecătoria Chișinău. Decretul a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial (22.11.2019).

Astfel, inspectorul de integritate concluzionează că, pasibilă efectuării controlului averii și a intereselor personale este perioada **22.11.2019** (*data publicării Decretului nr. 1324 din 19.11.2019*) – **19.12.2023** (*data inițierii procedurii de control*).

În condițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 „*dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia,,.*

Astfel, în cadrul controlului averii și intereselor personale, urmare a accesării Registrului de Stat al Populației, se reține că dl Gheorghe Balan a fost căsătorit cu dna XXXXX (XXXXX) până la XXXXX, având la întreținere patru copii: XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX.

Normele legale relevante prevăd la art. 26, 32 alin. (1) și art. 34 alin. (1)-(2) al Legii nr. 132/2016 că *controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică.*

În condițiile art. 2 al Legii nr. 133/2016, prin *diferență substanțială* se înțelege diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

Este de menționat că în condițiile art. 34 al legii sus menționate, esența controlului averii și intereselor personale constă în a stabili existența sau inexistența diferenței substanțiale între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, funcției publice sau de demnitate publică ținându-se cont de diferența prevăzută de lege.

La calcularea diferenței substanțiale inspectorul de integritate urmează a lua în calcul cheltuielile care pot fi *demonstrate*, or la art. 2 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*), prin noțiunea de *avere* legiuitorul stabilește „*totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct,*

de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarației ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarației în țară sau în străinătate”.

Potrivit art.4 alin.2 din Legea nr. 133/2016, subiecții declarației au obligația de a declara bunurile mobile și imobile, inclusiv cele nefinalizate, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață de către subiectul declarației și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv în calitate de beneficiari efectivi, ori aflate în posesia acestora în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, unor contracte translativ de posesie și de folosință.

Astfel, în scopul stabilirii existenței, inexistenței diferenței substanțiale dintre averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către subiectul declarației, dl Gheorghe Balan și membrii familiei acestuia, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. b) și art. 33 alin. (3)-(4) din Legea nr. 132/2016, inspectoarea de integritate a solicitat și a recepționat de la autoritățile competente informații și documente necesare desfășurării controlului, precum și a preluat extrase din bazele de date, în acest sens fiind acumulate informații și documente în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale.

În conformitate cu informațiile furnizate de către Agenția Servicii Publice, înregistrate cu nr.823 din 27.01.2025, OCN „Capital Leasing”, SRL cu nr. 263 din 14.01.2025 în perioada supusă controlului dl Gheorghe Balan și membrii familiei acestuia, *au dobândit în proprietate următorul bun mobil:*

1. La data de 01.12.2020, dl Gheorghe Balan a obținut dreptul de proprietate asupra automobilului de model Skoda Octavia an.f. 2020, valoarea totală a bunului 19.700 euro.

Este de menționat că la data de 29.04.2020 dl Gheorghe Balan a semnat contractul de leasing financiar nr. 4282 cu OCN „Capital Leasing” SRL, prin urmare cheltuielile suportate în vederea achitării ratelor au fost incluse în tabelul de calcul.

Prin urmare, în perioada de referință *a fost înstrăinat următorul bun mobil:*

1. Prin contractul de vânzare-cumpărare din 16.11.2020, dl Gheorghe Balan a înstrăinat automobilul de model Mazda 3, an.f. 2005, în valoare de 60.000 mdl.

În conformitate cu informațiile furnizate de către: Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu nr. 1085 din 31.01.2025 în perioada supusă controlului, dl Gheorghe Balan și membrii familiei acestuia *au procurat următorul bun imobil:*

1. Prin contractul de vânzare-cumpărare din 13.09.2022, subiectul declarației a procurat bunul imobil viitor (apartament) cu nr. cadastral XXXXX, în valoare de 37.002 euro.

Prin urmare, în perioada de referință *a fost înstrăinat următorul bun imobil:*

1. Prin contractul de vânzare-cumpărare din 07.10.2020, soții Balan au înstrăinat terenul cu nr. cadastral XXXXX, în valoare de 6.000 euro.

Cu referire la procurarea bunului imobil viitor cu nr. cadastral XXXXX, în valoare de 37.002 euro.

În declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal 2022, dl Gheorghe Balan a declarat un împrumut în valoare de 40.000 euro, în calitate de creditor fiind indicat „persoane fizice”.

În cadrul procedurii de control, dl Gheorghe Balan a prezentat două contracte de împrumut autentificate notarial:

1. Contractul de împrumut din data de 07.09.2022, încheiat între împrumutatul dl Gheorghe

Balan și împrumutătorul dl XXXXX, prin care ultimul acordă un împrumut în valoare de 20.000 euro (385.200 mdl, conform cursului BNM);

2. Contractul de împrumut din data de 07.09.2022, încheiat între împrumutatul dl Gheorghe Balan și împrumutătorul dl XXXXX, prin care ultimul acordă un împrumut în valoare de 20.000 euro (385.200 mdl, conform cursului BNM);

Prin demersul nr. 04-18/10420 din 21.11.2024, inspectorul de integritate a solicitat Serviciului Fiscal de Stat inițierea unui control în vederea stabilirii disponibilității financiare în vederea acordării împrumuturilor menționate supra.

Prin răspunsul nr. 14943 din 18.12.2024, Serviciul Fiscal de Stat, a stabilit că dl XXXXX în perioada anilor 2020-2021 a obținut venituri totale nete, inclusiv din vânzări de active de capital în sumă totală de 3.045.465 mdl (1.523.822 mdl în anul 2021 și 1.521.643 mdl în anul 2020, iar persoana XXXXX în perioada anilor 2020-2021 a obținut venituri nete, inclusiv din vânzarea activelor de capital, în sumă de 423.123 mdl (197.398 mdl în anul 2021 și 225.724 mdl în anul 2020), care depășesc suma împrumuturilor acordate către dl Gheorghe Balan.

La confruntarea datelor privind veniturile și cheltuielile realizate de către subiectul controlului, inspectoarea de integritate a reținut:

Sub aspect de venituri:

1. Extragerile de numerar din conturile avute în gestiune de subiectul controlului și membrii familiei acestuia;
2. Donații de la persoane apropiate;
3. Venit în urma înstrăinării bunurilor mobile/imobile;
4. Venit obținut din împrumuturi.

Sub aspect de cheltuieli inspectorul de integritate a reținut:

1. Achitări în baza contractelor de vânzare-cumpărare, leasing;
2. Coșul minim de consum;
3. Restituirea împrumutului.

Perioada	Perioada 22.11.2019- 31.12.2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Perioada 01.01.2023- 19.12.2023
Sold inițial la începutul anului/perioadei	104,624 mdl	258,595.50 mdl	303,432.64 mdl	161,717 mdl	193,623.01 mdl
Venituri în numerar	153,971.50 mdl	759,569.60 mdl	231,000 mdl	1,082,581.21 mdl	266,850 mdl
Cheltuieli în numerar	0 mdl	588,993.76 mdl	170,906.40 mdl	989,178.60 mdl	106,840 mdl
Numerar disponibil	-	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl
Numerar declarat	-	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl
Numerar acceptat	-	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl
Numerar disponibil minus numerar acceptat	-	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl	XXXXXX mdl
Soldul la sfârșitul perioadei/anului	258,595.50 mdl	303,432.64 mdl	161,717 mdl	193,623.01 mdl	209,359.40 mdl

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 21 din 18 ianuarie 2019**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, a fost stabilit în cuantum de **6.975 mdl**. Pentru anul fiscal 2019, nu a fost stabilită nici o diferență;

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 678 din 27.12.2019**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020, a fost stabilit în cuantum de **7.953 mdl**. Pentru anul fiscal 2020, nu a fost stabilită nici o diferență;

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 923 din 22.12.2020**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021, a fost stabilit în cuantum de **8.716 mdl**. Pentru anul fiscal 2021, nu a fost stabilită nici o diferență;

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 458 din 29.12.2021**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, a fost stabilit în cuantum de **9.900 mdl**. Pentru anul fiscal 2022, nu a fost stabilită nici o diferență;

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 936 din 28.12.2022**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, a fost stabilit în cuantum de **11.700 mdl**. Pentru anul fiscal 2023, nu a fost stabilită nici o diferență.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin.(1) lit.d) din Legea nr. 133/2016, activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, *adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare. Conturile bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale ale subiectului declarării și ale membrilor familiei, concubinului/concubinei acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, precum și alte active financiare, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie;*

Respectiv, inspectorul de integritate a luat în calcul suma de 104.625 mdl, conform **Hotărârea de Guvern nr. 21 din 18 ianuarie 2019**, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru **anul 2019**, a fost stabilit în cuantum de **6975 mdl**, iar, potrivit art. 4 alin.1 lit.d) din Legea nr. 133/2016, obiectul declarării constituie activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie, în această ordine de idei, 15 salarii medii pe economie pentru anul fiscal 2019 constituie suma de 104.625 mdl, respectiv, în cadrul procedurii de control nu au fost prezentate probe că subiectul controlului și membrii familiei acesteia la începutul perioadei de control, dețineau numerar ce depășește 15 salarii medii pe economie, astfel a fost reținută suma de 104.624 mdl ce constituie suma sub marja de declarare.

Cu referire la numerarul disponibil la data depunerii declarației pentru anul fiscal 2019 (17.02.2020), este de menționat că potrivit tabelului de calcul, subiectul controlului și membrii familiei acestuia dispuneau de suma de XXXXX mdl, iar în DAIP pentru anul fiscal 2020, subiectul controlului nu a declarat numerar, respectiv, inspectorul de integritate a diminuat suma de numerar disponibilă până la suma de XXXXX mdl, ceea ce constituie sub marja de declarare.

Cu referire la numerarul disponibil la data depunerii declarației pentru anul fiscal 2020 (19.03.2021), este de menționat că potrivit tabelului de calcul, subiectul controlului și membrii familiei acestuia dispuneau de suma de XXXXX mdl, însă, subiectul controlului nu a declarat numerar, respectiv, inspectorul de integritate a diminuat suma de numerar disponibilă până la suma de XXXXX mdl, ceea ce constituie sub marja de declarare.

Cu referire la numerarul disponibil la data depunerii declarației pentru anul fiscal 2021 (24.03.2022), este de menționat că potrivit tabelului de calcul, subiectul controlului și membrii familiei acestuia dispuneau de suma de XXXXX mdl, însă, subiectul controlului nu a declarat numerar, respectiv, inspectorul de integritate a diminuat suma de numerar disponibilă până la suma de XXXXX mdl, ceea ce constituie sub marja de declarare.

Cu referire la numerarul disponibil la data depunerii declarației pentru anul fiscal 2022 (23.03.2023), este de menționat că potrivit tabelului de calcul, subiectul controlului și membrii familiei acestuia dispuneau de suma de XXXXX mdl, însă, subiectul controlului nu a declarat numerar, respectiv, inspectorul de integritate a diminuat suma de numerar disponibilă până la suma de XXXXX mdl, ceea ce constituie sub marja de declarare.

Totalizând calculele enunțate, se relevă că pentru perioada 22.11.2019-19.12.2023, divizată pe ani fiscali, în sensul normelor citate supra, inspectorul de integritate nu a constatat diferență substanțială dintre avera subiectului declarării deținută la începutul perioadei, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie, pe de o parte și avera deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

În partea ce ține de plenitudinea și corectitudinea datelor introduse în declarațiile de avere și interese personale, raportat la art. 33 alin. (10) din Legea 132/2016, inspectorul de integritate nu a constatat bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarațiile de avere și interese personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. art. 5, 19, 34 alin. (2), 35 și art. 36 din Legea 132/2016 cu privire la ANI, inspectorul de integritate,

DISPUNE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și al intereselor personale de către dl Gheorghe Balan, judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău și de către membrii familiei acestuia;
2. Se aduce la cunoștința dlui Gheorghe Balan actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Centru, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4.

Inspectoare de integritate superioară
a Inspectoratului de Integritate

Daniela BALMUȘ